

Autorka diplomové práce: Bc. Stanislava E i s n e r o v á

Název diplomové práce: Projekt Wikiskripta a jeho využívání

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Eva Bratková, Ph.D.

Návrh klasifikace: Velmi dobře

V Praze, dne 28. 1. 2013

Hodnocení

Diplomová práce Bc. Stanislavy Eisnerové patří do kategorie prací, které představují moderní informační zdroje (založené na principech Webu 2.0) se specifickým zaměřením na hodnocení jejich využívání koncovými uživateli. Diplomový úkol konkrétně zadával rozbor a hodnocení produktu zvaného „Wikiskripta“, který byl vyprojektován v rámci sítě MEFANET a je rozvíjen skupinou lékařských fakult v ČR i SR. Autorka si téma vybrala po konzultaci z nabídky témat ÚISK. Diplomová práce má velký rozsah (139 s. a 6 s. příloh). Předkládá jednak výsledky rozsáhlejší analýzy samotného informačního produktu a jeho okolí, jednak výsledky vlastního průzkumu vybrané skupiny jeho uživatelů.

Předložený text diplomové práce je výsledkem samostatné a systematicky prováděné práce. Východiskem první části práce se stalo studium většího počtu informačních zdrojů, o čemž vypovídá i rozsáhlejší seznam použité literatury čítající více než 100 titulů. Prezentace seznamu literatury (s. 127-135) je připravena solidním způsobem, užit je standard ISO 690:2010, v záznamech se ale vyskytují určité chyby a nejednotnosti (viz seznam vybraných chyb na konci tohoto posudku). Způsob citování (Harvardský systém) je v průběhu celého textu práce téměř bezproblémový (k drobným nepřesnostem patří například citace na s. 45, kde záhlaví „Národní knihovna ČR“ není zcela v souladu se záhlavím referenčního záznamu). Proporčně větší část diplomové práce vytěžila vše podstatné z dostupných pramenů a zejména pak z vlastního online systému Wikskript. Druhá část diplomové práce je postavena na vlastním průzkumu využívání tohoto zdroje vymezenou skupinou koncových uživatelů.

Hlavní text práce má (kromě předmluvy a postliminárií) promyšlenou strukturu. Reálně je uspořádán do 6 základních kapitol, poslední je věnována hodnotícímu závěru. Podotkla bych, že kapitola „Úvod“ (s. 13-14) měla být taktéž do číslování zahrnuta, jelikož fakticky uvádí do tematiky práce. Naopak, tzv. Použitá literatura už číslována být neměla, neboť nejde z hlediska obsahu o kapitolu. Dělení hlavních kapitol jde v dílčích částech maximálně na 3. úroveň hierarchie a je přehledné. Titulky obsahu dobře prozrazují dílčí témata práce.

Úvodní (nečíslovaná) kapitola a kapitoly 1-2 představují popis okolí vlastního produktu Wikiskript. V ne rozsáhlé kapitole 1 (7 s. textu) autorka na základě pečlivého studia literatury a dalších informačních pramenů vhodně představuje problematiku odborného vzdělávání v oblasti lékařství na internetu a detailněji se věnuje definicím odborných relevantních termínů. Prameny přebíraných znalostí jsou řádně citovány. V kapitole 2 (16 s. textu) pak autorka přehledným způsobem popisuje (opět na bázi citovaných zdrojů) vznik, vývoj a provoz dnes již velmi známé sítě lékařských fakult zvané MEFANET, jejíž komponentou Wikiskripta jsou. K uvedeným kapitolám nemám žádné připomínky, kromě jediné formální: autorka v kontextu českého textu používá jména slovenských institucí s různorodými chybami (viz poznámky na konci tohoto posudku).

První část diplomové práce je uzavřena prezentací výsledků vlastní podrobné analýzy Wikiskript v kapitole 3 (40 s. textu). Oceňuji pečlivou práci diplomantky v průzkumu jemných detailů tohoto specifického informačního zdroje. Nechybí ani potřebná statistická data (v části 3.3.2 i v dílčích úsecích jiných podkapitol). Autorka se postupně věnuje jednotlivým procesům tvorby a využívání tohoto zdroje: registrace uživatelů, vstupní zpracování textů, jejich typologie, vyhledávání informací aj. V řadě momentů připojuje cenné hodnotící komentáře. V některých částech autorka ale sklouzává do manuálového stylu (např. na s. 53 „po rozbalení již vidíme“, na s. 54 „menu, kde nalezneme“, na s. 65 „nyní přejdeme již blíže...“ aj.). Bylo by vhodné, kdyby diplomantka u obhajoby uvedla, jestli měla k dispozici od správců systému také nějaké logy (data o využívání systému zachycovaná systémem samotným). Na s. 56 je zmíněna sociální síť Yammer, chybí ale její URL. K části 3.3 by bylo potřebné připojit také prezentaci záznamu Wikiskript z národní databáze ISSN, jelikož opožděně přidělený identifikátor ISSN je přítomen jedině v tomto záznamu. Bohužel, v záznamu z NK ČR, který autorka představuje, identifikátor chybí. Na s. 61 je v klasifikaci oborů uvedeno (zřejmě omylem) dvakrát písmeno „C“, bylo by vhodné to u obhajoby uvést na pravou míru. Na s. 69 je chybně uveden odborný termín „hledané slovo či fráze“, správně má být „vyhledávací slovo nebo fráze“.

Nejrozsáhlejší kapitola 4 (cca 45 s.) přináší výsledky průzkumu využívání Wikiskript vybranou skupinou uživatelů. Jde o vlastní přínos diplomové práce. Autorka kapitolu rozdělila na část teoretickou a praktickou. V teoretické části představuje povinné náležitosti průzkumů (cíle průzkumu, otázky a hypotézy průzkumu, charakteristiku respondentů), cituje v tomto kontextu renomované práce známých sociologů. K této části nám dále uvedené připomínky. Autorka neužívá jednotnou terminologii, celá kapitola má v titulku jednoduché slovo „průzkum“, s ním zcela souhlasím a doporučila bych ho užívat v celém textu jednotně s ohledem na charakter postupu prací a získané výsledky. V některých částech jsou ale uvedena slova, jako „výzkum“, „výzkumný problém“ (v části 4.1.1 de facto žádný problém není specifikován) nebo dokonce „výzkumný záměr“. Další související poznámka se týká vzorku respondentů. V daném průzkumu využívání Wikiskript by bylo jistěže žádoucí, kdyby byla oslovena celá skupina všech studentů (řádově tisíce studentů) zainteresovaných fakult z důvodu získání objektivnějších dat. To je však na úrovni diplomové práce nerealizovatelné, víme i z vlastní fakulty, že rozesílání dotazníků studentům e-mailem podléhá přísným pravidlům. Rozumím tedy tomu, že se autorka uchýlila k náhradnímu řešení, tj. oslovení vybraných 100-150 respondentů (ze dvou fakult), kteří jí snad byli částečně doporučení správci systému? Tato skutečnost není přesně v práci specifikována, bylo by proto hodné, aby ji diplomantka u obhajoby osvětlila. Bylo nutné tudíž počítat s tím, že závěry průzkumu budou málo objektivní s ohledem na celkovou množinu všech studentů. V případě, že byli osloveni studenti, kteří jsou na Wikiskriptech zainteresováni, pak lze u takového průzkumu očekávat spíše jenom pozitivní závěry, což se také stalo. Autorka též uvádí na s. 84, že docílila vysoké návratnosti dotazníků (cca 75 %) – toto číslo by bylo potřebné jistým způsobem relativizovat, zejména pak při interpretaci získaných výsledků.

Získané výsledky průzkumu autorka nejprve představuje formou grafů a popisných textů za každou fakultu zvlášť (na s. 83-106). Poté výsledky srovnává za obě fakulty (na s. 107-121). Výsledky jsou za podmínek konaného průzkumu spíše očekávatelné, k nejzajímavějším částem patří škála námětů na zlepšení Wikiskript. Při vyhodnocování hypotéz a interpretaci výsledků by bylo, opakuji, vhodné závěry více relativizovat. Na s. 117 je chybně v textu odkázáno na graf č. 37 (správně mělo být asi 38?).

Diplomová práce je uzavřena souhrnným závěrem.

Text práce je připraven na solidní gramatické a stylistické úrovni. Závěrečná redakce textu ale opomenula řadu gramatických chyb a překlepů. Uvádím je v příloze na konci posudku. Formální úprava textu, jakož i všech obrazových příloh je jinak na pěkné úrovni.

Diplomová práce Bc. S. Eisnerové splnila stanovené zadání beze zbytku. Z hlediska obsahu i formy má požadovanou úroveň. Oceňuji v diplomové práci prakticky orientovanou část průzkumu uživatelů, mám k ní však výše uvedené připomínky. Práci doporučuji přijmout k obhajobě v plném rozsahu a navrhuji klasifikovat z důvodu výše uvedených připomínek (obsahových i formálních) jako **velmi dobrou**.

Eva Bratková, v. r.

Gramatické a stylistické chyby a překlepy v textu:

- s. 9 odst. 2, třetí věta, termín „vysoké lékařské fakulty“ – lépe jenom „lékařské fakulty“
- s. 13 odst. 1, třetí i čtvrtá věta, chybně zapsané slovo „terciální“, správně „terciární“ (viz Nový akademický slovník cizích slov, 2007); stejná chyba na s. 18
- s. 17 odst. 1, výčet položek, slovo „offline“, správně „off-line“ (viz Nový akademický slovník cizích slov, 2007)
- s. 22 odst. 2, první věta, nadbytečná čárka ve větě hlavní za slovem „MEFANET“
- s. 23 odst. 2, druhá věta, nadbytečná čárka ve větě za slovem „portál“
- s. 23 odst. 2, třetí věta, slovo „zaregistrován“ má být správně ve tvaru „zaregistrované“ (dvě domény)
- s. 24 odst. 6, druhá věta, za slovem „MEFANET“ chybí čárka (před vedlejší větou)
- s. 25 odst. 2, druhá věta, skupina jmen slovenských institucí zapsaná ve slovenském jazyce v nominativu vykazuje dvakrát chybu v sousloví „v Bratislavě“, správně by bylo „v Bratislave“; v kontextu česky psané práce je ovšem lépe tato jména překládat do češtiny; půjde-li o jiné pády, pak se autorka v dalším textu dopouští chyb ve slovenské flexi a též chyb jiných (viz připomínky níže ve výčtu uvedené)
- s. 27 odst. předposlední, v názvu slovenského portálu jsou dvě chyby (špatný opis): slovo „disciplin“ má být správně „disciplín“ a slovo „Jesseniovskej“ má být správně slovensky „Jesseniovej“
- s. 28 Obr. 3, v legendě jsou dvě chyby, opět v názvu slovenského portálu (špatný opis): sousloví „zdravotníckch disciplin“ má být správně „zdravotníckych disciplín“ a slovo „Jesseniovskej“ má být správně slovensky „Jesseniovej“
- s. 29 odst. 1, předposlední věta, jméno „Google“ je nesklonné; je-li zapotřebí v nějakém pádě, pak lze vložit před jméno náhradní slovo, např. „systém“, „vyhledávač“ apod., jež lze skloňovat
- s. 30 odst. 3, poslední věta, za slovem „MEFANET“ musí být v souvětí čárka za vedlejší vloženou větou
- s. 32 odst. 1, první věta, nadbytečná čárka ve větě za slovem „MEFANET“
- s. 33 odst. 5, druhá věta, překlep ve slově „taká“, správně „také“

- s. 34 odst. 2, poslední věta, skupina jmen slovenských institucí zapsaná ve slovenském jazyce v akuzativu vykazuje v tomto případě celou řadu chyb, některá přídavná jména ve slovenštině jsou zapsána chybně jakoby česky a hlavně s nekorektní slovenskou flexí (např. „Lékarskou“ by mělo být správně slovensky „Lekársku“); nicméně doporučuji v česky psané práci uvádět slovenská korporativní jména v českém tvaru, je to zcela korektní a půjde o češtinu „nejvyšší kvality“ (včetně korektního českého tvaru pro Pavla Josefa Šafaříka); podobně stejné chyby jsou uvedeny na s. 45 a s. 55
- s. 35 odst. 1, třetí věta, trojnásobně chyba ve slově „tématikou“, správně „tematikou“; stejná chyba je na s. 61 a s. 62
- s. 38 odst. 2, čtvrtá věta, chyba ve shodě, „obsahovaly Wikiskripta“, správně „obsahovala Wikiskripta“
- s. 38 odst. 2, poslední věta, sousloví „do dnes“ se píše bez mezery jako jedno slovo („dodnes“)
- s. 40 odst. 3, první věta, chybí čárka za slovem „materiálů“ (za částí oddělenou pomlčkou)
- s. 48 poslední výčtová položka, překlep za druhým výskytem slova „uživatelů“, namísto středníku má být čárka
- s. 50 odst. 1, první věta, číslovka 1.936 by měla být zapsána jednotně s mezerou (pevnou mezerou) namísto tečky u řádu tisíců (sjednotit v celém textu práce)
- s. 50 odst. 4, poslední věta, chybný pád slova „nový“, správně „novému“
- s. 56 poslední výčtová položka, první věta, sousloví „se starají o péči uživatele“ má být zřejmě správně „se starají o uživatele“?
- s. 61 odst. 1, předposlední věta, za číslicí 10 chybí tečka (v datu)
- s. 64 odst. 2, druhá věta, slovesný tvar „neměli by se“ je gramaticky chybný, správně „neměly by“ (materiály)
- s. 80 odst. 2, druhá věta, za slovem „šetření“ je nadbytečná čárka
- s. 83 odst. poslední, poslední věta, slovo „email“ má být správně „e-mail“ a obrat „nepodařila navázat spolupráce“ by byl správně „nepodařilo navázat spolupráci“
- s. 124 odst. 2, první věta, vztažné zájmeno „která“ zřejmě není ve správném tvaru (oblasti)?

Chyby v seznamu použité literatury (výběr):

Albertina icome – proč je záhlaví korporace malými písmeny, když jiná jsou písmeny velkými? Zápis copyrightu podle ISO 690:2010 nelze zapisovat pomocí písmene „c“ uvedeného přímo před datem (lze symbolem © nebo zkratkou cop.)

BOYD – jde o článek z časopisu, jehož název ale zjevně chybí (rok, ročník i číslo jsou uvedeny)

EISENBACH – číslo sešitu je uvedeno jinak než u jiných záznamů článků z časopisů

KATUŠČÁK – proč je druhá autorka uvedena v inverzi? U jiných záznamů tomu tak není

KUČEROVÁ, 2003d – slovo „Terciální“ není korektní, správně „Terciární“

MAJERNÍK – před údajem o rozsahu stran musí být čárka (tato chyba je i u jiných záznamů)

MEFANET – u všech záznamů ve vstupním prvku nebude datum v závorce (zde jde o datum formalizované) a před datem by měla být všude dle ISO 690 jednotně čárka

U.S National – záhlaví není taktéž zapsáno jednotně velkými písmeny a záhlaví by nemělo začínat jurisdikcí (viz viaf.org)